

Maria Biolik, Jerzy Duma

Sprawozdanie z XVII Międzynarodowej Konferencji Onomastycznej w Olsztynie

Prace Językoznawcze 13, 279-286

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Sprawozdanie z XVII Międzynarodowej Konferencji Onomastycznej w Olsztynie

Od 9 do 11 września 2010 r. trwały obrady XVII Międzynarodowej Konferencji Onomastycznej noszącej nazwę „Chrematonimia jako fenomen współczesności”. Obrady toczyły się w nowym gmachu Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego przy ulicy Obitzka 1. Organizatorami konferencji byli Instytut Filologii Polskiej UWM w Olsztynie oraz Komitet Językoznawstwa Polskiej Akademii Nauk i Komisja Onomastyki Słowiańskiej przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów. Podczas konferencji wygłoszono wiele referatów związanych z chrematonimią, jak też dotyczących innej problematyki onomastycznej.

W czasie obrad konferencji 9 września w godz. 15.40–17.30 odbyło się posiedzenie Komisji Onomastyki Słowiańskiej, po nim posiedzenie Komisji Onomastycznej PAN.

Konferencja „Chrematonimia jako fenomen współczesności” dotyczyła różnych kategorii nazw własnych obiektów kulturowych związanych z rozwojem przedsiębiorczości i aktywności ludzkiej. Celem konferencji było sprecyzowanie pojęcia chrematonimii i chrematonimów oraz opis charakterystycznych cech językowych tej grupy nazw. W referatach wygłoszonych na konferencji podjęto problem miejsca chrematonimii wśród innych subdyscyplin onomastycznych, określono jej znaczenie oraz wskazano, jak ważną rolę pełnią chrematonimy w reklamie przedmiotów, towarów i usług w innych krajach europejskich. Przedstawiono modele nazewnicze najczęściej stosowane w chrematonimii oraz omówiono sposoby ich generowania, a także zwrócono uwagę na rolę słowotwórstwa w kształtowaniu wartości perswazyjnej chrematonimów. Większość wygłoszonych referatów miała charakter materiałowy, dotyczyła nazw wytworów przemysłowych, takich jak produkty spożywcze, wytwory odzieżowe itd. W innych podjęto problematykę z pogranicza urbonimii i chrematonimii, dotyczącą nazw własnych przedsiębiorstw, sklepów i warsztatów rzemieślniczych, domów, zajazdów, młynów i karczem, a nawet placów targowych. Wygłoszone referaty dotyczyły różnych regionów Polski, Czech, Słowacji, Bułgarii, Węgier, Niemiec i Ukrainy, ukazywały krajobraz nazewniczy różnych miast i współtworzące go chrematonimy.

Tematykę wygłoszonych referatów najlepiej zobrazuje zamieszczony poniżej program.

Program
XVII Ogólnopolskiej Konferencji Onomastycznej
Olsztyn 9–11 września 2010 roku

(Rejestracja uczestników Konferencji od godz. 8.00–11.00 9. IX. 2010 r. w gmachu Wydziału Humanistycznego ul. K. Obiży 1, przy głównym wejściu)

Otwarcie Konferencji godz. 9.00
w Sali Teatralnej Centrum Humanistyczne UWM ul. Kurta Obiży 1

Obrady plenarne w Sali Teatralnej 9.20–10.40 i 11.20–13.00

1. Artur **Galkowski** (Łódź): *Chrematonastyka jako autonomizująca się subdyscyplina nauk onomastycznych* (9.20–9.40)
2. Aleksandra **Cieślakowa** (Kraków): *Jakie korzyści daje onomastyce chrematonimia* (9.40–10.00)
3. Pavol **Odaloš** (Słowacja): *Chrematonymia ako faktor dynamizácia onymie* (10.00–10.20)

11.20 obrady plenarne – część druga

5. Ernst **Eichler** (Niemcy): *Chrematonymie in Leipzig* (11.20–11.40)
 6. Milan **Harvalík** (Czechy): *Dynamika vývoje české chrematonymie* (11.40–12.00)
 7. Barbara **Czopek-Kopciuch** (Kraków): *Zachodnioeuropejskie poglądy na chrematonimie* (12.20–12.40)
- Dyskusja (12.40–13.00)

9 września 2010 r. obrady w sekcjach 14.00–16.00

Sekcja A – sala 131A

1. Małgorzata **Klinkosz** (Gdańsk): *Potencjał nominacyjny kaszubskiego słownictwa w chrematonimach Pomorza Gdańskiego* (14.00–14.20)
2. Danuta **Lech-Kirstein** (Opole): *Kreacje nazewnicze na przykładzie nazw drinków* (14.20–14.40)
3. Aleksander **Kiklewicz** (Olsztyn): Klaudia Prokopczuk (Erlangen): *Rzeczy i brendy we współczesnym nazewnictwie rosyjskim (aspekty funkcjonalne)* (14.40–15.00)

Sekcja B – sala 131B

1. Andrzej i Beata **Sieradzcy** (Poznań): *Nazwy zakonów poznańskich w XVI i XVII wieku* (14.00–14.20)
2. Maria **Malec** (Kraków): *Tworzenie i funkcja skrótowców od oficjalnych nazw zgromadzeń zakonnych w Polsce* (14.20–14.40)

3. Elżbieta **Rudnicka-Fira** (Kraków): *Skrótowce jako model nazewniczy współczesnej cywilizacji (na przykładzie nazw kwiaciarni woj. śląskiego)* (14.40–15.00)

Sekcja C – sala 130

1. Zygmunt **Saloni** (Warszawa): *Nazwy własne w Słowniku gramatycznym języka polskiego* (14.00–14.20)
2. Adam **Siwiec** (Lublin): *Terminy w teorii onomastycznej, ich rola w klasyfikacji i analizie nazw obiektów handlowych* (14.20–14.40)
3. Romana **Łobodzińska** (Wrocław): *Imiona w różnych klasach chrematonimów* (14.40–15.00)

Sekcja D – sala 132

1. Hanna **Бучко**, prof. Dmytro **Бучко** (Ukraina): *Onimia głównych ulic trzech miast Ukrainy* (14.00–14.20)
2. Czesław **Kosyl** (Lublin): *Nazwy gładów narzutowych* (14.20–14.40)
3. Danuta **Kopertowska** (Kielce): *Cechy ogólnopolskie i właściwości lokalne współczesnej chrematonimii kieleckiej* (14.40–15.00)

10 września 2010 r. obrady przedpołudniowe w sekcjach 9.00–12.40

Sekcja A – sala 131A

1. Iveta **Valentová** (Słowacja): *Chrematonymá – niekoľko poznámok k problémom definície, klasifikácie a vzťahom medzi apelatívom a propriom* (9.00–9.20)
2. Agnieszka **Myszka** (Rzeszów): *Nazwy własne budynków rzeszowskich – tradycja czy wymysł współczesności?* (9.20–9.40)
3. Małgorzata **Jaracz** (Bydgoszcz): *Onomastykon bydgoski – nazwiska pochodzenia niemieckiego. Założenia projektu badawczego* (9.40–10.00)
4. Henryka **Munia** (Lublin): *Chrematonimy we współczesnej prozie rosyjskiej* (10.00–10.20)
5. Marek **Olejnik** (Lublin): *Nazwy klubów piłkarskich Lubelszczyzny* (11.00–11.20)
6. Alexandra **Chomová** (Słowacja): *Názvy poistných produktov slovenských poistovní* (11.20–11.40)
7. Zenon **Lica** (Gdańsk): *Niemieckie zjawiska fonetyczno-fonologiczne i słowotwórcze w nazwiskach pomorskich* (11.40–12.00)
8. Olga **Matusz** (Łódź): *Główne tendencje onomastyczne w nazwach firm odzieżowych województwa łódzkiego* (12.00–12.20)

Sekcja B – sala 131B

1. Witold **Mańczak** (Kraków): *Czy wszystkie chrematonimy są nazwami własnymi?* (9.00–9.20)
 2. Urszula **Kęsik** (Słupsk): *Chrematonimy w literaturze (na przykładzie współczesnej powieści kryminalnej)* (9.20–9.40)
 3. Monika **Czerepowicka** (Olsztyn): *Elektroniczny słownik nazw własnych Warszawy „Topostaw”* (9.40–10.00)
 4. Kinga **Zawodzińska-Bukowiec** (Kraków): *Pseudonim kupiecki czy nazwa firmy?* (10.00–10.20)
- Dyskusja (10.20–10.40)
5. Juraj **Hladký**, dr Andrej **Závodný** (Słowacja): *Neslovanské hydronymá na západnom Slovensku* (11.00–11.20)
 6. Andrea **Goóťšová** (Słowacja): *Názvy slovenských kúpalísk v komparatívnych súvislostiach s hydronymami* (11.20–11.40)
 7. Joanna **Kuč** (Siedlce): *Nazwy firm szkoleniowo-doradczych jako chrematonimy* (11.40–12.00)
 8. Ludwig **Selimski** (Bułgaria Veliko Tyrnovo, Polska UŚ): *Z badań nad nazwiskami odtoponimicznymi w Bulgarii* (12.00–12.20)

Sekcja C – sala 130

1. Henryka **Sędziak** (Łomża – Białystok): *Nazwiska rektorów i wykładowców kolegium pijarskiego w Łomży (1774–1807)* (9.00–9.20)
2. Aneta **Lewińska** (Gdańsk): *O nazwach projektów domów, zajazdów, stajni i innych obiektów budowlanych* (9.20–9.40)
3. Libuše **Olivová-Nezbedová** (Czechy): *Problémy při přípravě strojopisu Slovníku staročeských osobních jmen Jana Svobody k vydání* (9.40–10.00)
4. Anna **Kamińska** (Warszawa): *Nazwiska z sufiksem -uk w antroponimii polskiej na podstawie przykładów ze Słownika nazwisk używanych w Polsce na początku XXI wieku Kazimierza Rymuta* (10.00–10.20)
5. Stefan **Warchol** (Lublin): *Chrematonimy w funkcji imion psów w słowiańskiej zoonimii ludowej (problematyka wybrana)* (11.00–11.20)
6. Agnieszka **Kołodziej** (Wrocław), Petra Fojtů (Ołomuniec): *Leksykograficzne opracowanie jednostek urbozoonimicznych w językach słowiańskich: problematyka gromadzenia i próba systematyzacji materiału. (Projekt słownika urbozoonimów słowiańskich)* (11.20–11.40)
7. Marcin **Kojder** (Lublin): *Współczesne nazwy polskich zespołów muzycznych (problematyka wybrana)* (11.40–12.00)
8. Iwona **Kozłowska** (Olsztyn): *Wybrane nazwy topograficzne okolic Lubawy* (12.00–12.20)

Seksja D – sala 132

1. Alicja **Nowakowska** (Wrocław): *Chrematonimiczny potencjał frazeologizmów* (9.00–9.20)
2. Małgorzata **Spychała** (Poznań): *Zastosowanie metod statystycznych w analizie ideonimii filmowej* (9.20–9.40)
3. Bożena **Frankowska-Kozak** (Szczecin): *Innowacje derywacyjne w chrematonimii pomorskiej* (9.40–10.00)
4. Danuta **Makowska** (Olsztyn): *Formy deprecjatywne imion i nazwisk w języku polskim* (10.00–10.20)
5. Lenka **Garančovská** (Słowacja): *Modelové poňatie chrématoným* (11.00–11.20)
6. Halszka **Górny** (Kraków): *Nazwy placów targowych w wybranych miastach Polski – swoistość miejsca a model nazewniczy* (11.20–11.40)
7. Violetta **Jaros** (Częstochowa): *Techniki nominacyjne w zakresie współczesnego nazewnictwa wyrobów piekarniczych i cukierniczych* (11.40–12.00)
8. Jarosław **Szuta** (Słupsk): *Chrematonimia na przykładzie nazewnictwa Słupska i regionu słupskiego* (12.00–12.20)

10 września 2010 r. obrady popołudniowe w sekcjach 14.00–17.30

Seksja A – sala 131A

1. Magdalena **Graf** (Poznań): *Nazwa własna, przedmiot własny – uwagi o literackiej chrematonimii* (14.00–14.20)
2. Izabela **Domaciuk-Czarny** (Lublin): *Chrematonimy na stronach internetowych wirtualnych państw i społeczeństw* (14.20–14.40)
3. Alicja **Naruszewicz-Duchlińska** (Olsztyn): *Chrematonimy w internetowych grupach dyskusyjnych (Userniecie)* (14.40–15.00)
4. Irena **Kalużyńska** (Warszawa): *Zagadnienia chrematonimii chińskiej* (15.00–15.20)
5. Lucia **Luptáková** (Słowacja): *Názvy stolových minerálnych vôd* (16.00–16.20)
6. Ewa **Młynarczyk** (Kraków): *Nazwy sklepów internetowych – między tradycją a nowoczesnością* (16.20–16.40)
7. Małgorzata **Pawikowska** (Olsztyn): *Nazwiska mieszkańców parafii Strzegowo w powiecie mławskim* (16.40–17.00)

Seksja B – sala 131B

1. Leonarda **Dacewicz** (Białystok): *Nazwy rosyjskich uczelni w okresie postradzieckim* (14.00–14.20)
2. Henryk **Duszyński** (Bydgoszcz): *Nazwy białoruskich kawiarni, restauracji i barów* (14.20–14.40)

3. Halina **Бачинска** (Ukraina): *Ergonimja miast Tarnopolszczyzny* (14.40–15.00)
4. Elena **Palinciuc**, Paweł **Dudek** (Kraków): *Autografonimy?* (15.00–15.20)
5. Beata **Afeltowicz** (Szczecin): *Kilka uwag na temat współczesnych falaroni-mów polskich* (16.30–16.50)
6. Kinga **Banderowicz** (Poznań): *Mens sana in corpore sano. Współczesne ten-dencje w nazewnictwie polskich sanatoriów* (15.30–15.50)
7. Mariusz **Rutkowski** (Olsztyn): *Od wiedzy o denotacie do definicji. Problem definiowania w Słowniku konotacji nazw własnych* (15.30–15.50)

Sekcja C – sala 130

1. Maria **Varga** (Węgry): *Die mehrfache Taufnamengebung bei der deutschen Bevölkerung in Ungarn im 18 Jahrhundert* (14.00–14.20)
2. Edward **Breza** (Gdańsk): *Germańskie imiona teoforyczne u obywateli polskich* (14.20–14.40)
3. Zofia **Abramowicz** (Białystok): *Sposoby identyfikacji ludności żydowskiej w Białymstoku w XIX wieku w świetle metryk Gminy Żydowskiej* (14.40–15.00)
4. Ján **Bauko** (Słowacja): *Transonymizácia v názvoch lodí* (15.00–15.20)
5. Urszula **Bijak** (Kraków): *Chrematonimy odhydronimiczne* (16.00–16.20)
6. M. **Switala-Cheba** (Łódź): *Z metodologii badań nad nazwami firm* (16.20–16.40)
7. Paweł **Swoboda**: *Nazwy komitetów wyborczych w wyborach samorządowych w województwie śląskim* (16.40–17.00)

Sekcja D – sala 132

1. Лиляна **Димитрова-Тодорова** (Buigaria): *Хрематоними в България, създадени на домашна почва* (14.00–14.20)
2. Stanisława **Sochacka** (Opole): *Zagadkowa nazwa śląska Kornowac* (14.20–14.40)
3. Jana **Wachtarczyková** (Słowacja): *SKIONYMA. Tradícia a móda v názvoch slovenských lyžiarskych stredisk* (14.40–15.00)
4. Urszula **Wójcik** (Kraków): *Nazwy polskich organizacji pożytku publicznego* (15.00–15.20)
5. Ivana **Kopásková** (Słowacja): *Jazyková a mimojazyková stránka v oblasti pomenúvania obuvi* (16.00–16.20)
6. Gabriela **Slezáková** (Słowacja): *Názvy filmov ako špecifických chrématoným a ich slovensko-poľské preklady* (16.20–16.40)
7. Piotr **Tomasik** (Bydgoszcz): *O nazwach kategorii pociągów* (16.40–17.00)

11 września 2010 r. – obrady w sekcjach 9.00–11.00

Sekcja A – sala 131A

1. Lenka **Garančovská**, Martin **Ološtiak** (Słowacja): *O spôsoboch tvorenia chrématoným* (9.00–9.20)
2. Anna **Czapla** (Lublin): *Semantyka nazw lubelskich aptek* (9.20–9.40)
3. Jana Marie **Tušková** (Czechy): *Transonymizace a chrématonyma* (9.40–10.00)

Sekcja B – sala 131B

1. Ewa **Wolnicz-Pawłowska** (Warszawa): *Staropolskie firmonimy; nazwy młynów i karczm* (9.00–9.20)
2. Małgorzata **Magda-Czekaj** (Kraków): *Czy nazwy herbat to chrematonimy?* (9.20–9.40)
3. Ewa **Badyda** (Gdańsk): *O problemach z ustaleniem postaci chrematonimu – na przykładzie nazw polskich wyrobów cukierniczych* (9.40–10.00)
4. Elżbieta **Rudolf-Ziółkowska** (Warszawa): *Lwowianie w księgach metrykalnych Katedry Lwowskiej (XVII w.)* (10.00–10.20)

Sekcja C – sala 130

1. D. **Czyż** (Ostrołęka): *O nazwach ulic pamiątkowych w Ostrołęce* (9.00–9.20)
2. Мария **Ангелова-Атанасова**, Соня **Семова** (Bułgaria): *ТЕЗАУРУСЪТ НА БЪЛГАРСКАТА ТОПОНИМИЯ КАТО ПРОЕКТ И РЕАЛИЗАЦИЯ* (9.20–9.40)
3. Тодор **Балкански**, Кирил **Цанков** (Bułgaria): *БЪЛГАРСКИ СЕЛИЩНИ ИМЕНА ОТ БУЛГАРСКИ ПРОИЗХОД* (9.40–10.00)

Sekcja D – sala 132

1. Цанка **Константинова** (Bułgaria): *АРХЕОЛОГИЯ И ТОПОНИМИЯ В „ДОЛИНАТА НА ТРАКИЙСКИТЕ ЦАРЕ” В КАЗАНЛЪШКО* (9.00–9.20)
2. Anna **Jacenko** (Poznań): *Rola chrematonimów w autoprogramowaniu lingwistycznym osób z chorobą afektywną dwubiegunową* (9.20–9.40)
3. Wanda **Szulowska** (Olsztyn): *Wybrane kresowizmy w nazwiskach współczesnych olsztynian* (9.40–10.00)
4. Jerzy **Duma** (Olsztyn-Warszawa): *Kilka ciekawych nazw terenowych Pomorza Zachodniego* (10.00–10.20)

Obrady plenarne (Sala Teatralna) 11.00–13.00

1. Jaromír **Krško** (Słowacja): *Chrémát(onymické) modely v synchronno-diachrónnych súvislostiach* (11.00–11.20)
 2. Małgorzata **Rutkiewicz-Hanczewska** (Poznań): *Chrematonimy w procesie ich generowania – typologia gatunku* (11.20–11.40)
 3. Ewa **Rogowska-Cybulska** (Gdańsk): *Rola słowotwórstwa w kształtowaniu wartości perswazyjnej chrematonimów (na przykładzie nazw gdańskich firm handlowych i usługowych)* (11.40–12.00)
- Zakończenie Konferencji, pożegnanie Uczestników (12.30–13.00)

Maria Biolik, Jerzy Duma